

IZVJEŠAJ O RADU I FINANCIJSKOM POSLOVANJU
GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE VINKOVCI
ZA 2025. GODINU

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA KNJIŽNICE.....	4
3. KORISNICI I POSUDBA KNJIŽNIČNE GRAĐE.....	6
4. KNJIŽNIČNA GRAĐA.....	7
5. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI KNJIŽNICE I IZLOŽBE.....	9
6. NAGRADE I PRIZNANJA.....	30
7. NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA BOŠNJACI.....	30
8. SURADNJA.....	32
9. MATIČNA RAZVOJNA SLUŽBA ZA NARODNE I ŠKOLSKE KNJIŽNICE VUKOVAR- SKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE.....	32
10. BIBLIOBUSNA SLUŽBA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE.....	33
11. FINANCIRANJE.....	37

1. UVOD

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci narodna je knjižnica koja obavlja funkciju gradske i županijske matične knjižnice Vukovarsko-srijemske županije. Osnivač i vlasnik Knjižnice je Grad Vinkovci. Svoj program rada temelji na Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 124/22, 36/24), Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/2021) i Programu javnih potreba u kulturi Grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije. Najstarija je ustanova u gradu. Nositelj je kulturnih aktivnosti te najvažnija podrška obrazovnom i znanstvenoistraživačkom radu u gradu i županiji. Misija je Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci osigurati građanima Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije jednaku dostupnost svim vrstama informacija, širokom spektru znanja, svjetskoj i nacionalnoj kulturnoj baštini kao osnovama za učenje tijekom cijeloga života, neovisno o mediju i raznovrsnim oblicima kulturne raznolikosti te proaktivno odgovoriti na raznolike i promjenjive informacijske potrebe. Cilj joj je unaprijediti znanje i kvalitetu života građana razvijanjem svih vrsta pismenosti, promicanjem čitanja i cjeloživotnog učenja za sve, čuvanjem lokalne baštine na dobrobit pojedinca i društva uvažavajući pritom načela Ustava Republike Hrvatske, Kopenhaške deklaracije o ulozi narodnih knjižnica u Europskoj uniji, dokumenata UNESCO-a i IFLA-e, osobito Manifesta za narodne knjižnice. Knjižnične se usluge pružaju u različitim oblicima i pomoću suvremenih tehnologija svim stanovnicima grada i županije bez obzira na njihovu dob, rasnu ili nacionalnu pripadnost, vjersko ili političko opredjeljenje. Godina 2025. imala je posebno značenje za Knjižnicu budući da je obilježena proslavom 150. obljetnice njezina kontinuiranog djelovanja. Ovaj značajni jubilej potvrđuje dugogodišnju ulogu Knjižnice kao važne kulturne, obrazovne i informacijske ustanove u zajednici. Tijekom stoljeća i pol rada Knjižnica se razvijala i prilagođavala društvenim i tehnološkim promjenama, pritom dosljedno njegujući temeljne vrijednosti dostupnosti znanja, poticanja čitanja i cjeloživotnog učenja. Obljetnica je ujedno bila prilika za osvrt na bogatu povijest rada, ali i za promišljanje budućeg razvoja i novih izazova.

2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA KNJIŽNICE

Upravno vijeće Knjižnice

Upravno vijeće Knjižnice 2025. godine djelovalo je u sastavu:

1. Marina Mustapić, prof.
2. Danijela Rimac, dipl. iur.
3. Jasna Garvanović, dipl. oec.
4. Tija Pažanin, dipl. knjiž. i prof.
5. Sonja Šimić, dipl. knjiž.

Vijeće je postupalo sukladno Poslovniku Upravnoga vijeća. Održalo je 12 sjednica čiji je sadržaj, zbog transparentnosti, dostupan na službenoj mrežnoj stranici Knjižnice www.gkvk.hr.

Stručno vijeće Knjižnice

Stručno je vijeće savjetodavno tijelo Knjižnice, a ima devet članova imenovanih iz redova stručnih djelatnika Knjižnice.

Članovi Stručnoga vijeća u 2025. godini bili su:

1. Vedrana Lugić
2. Iva Grković
3. Klaudija Mandić
4. Tihomir Marojević
5. Tija Pažanin
6. Vlatka Raič
7. Sonja Šimić
8. Kristina Videković
9. Vladimir Vranješević.

Stručno je vijeće u 2025. godini održalo 11 sjednica na kojima se raspravljalo o programu rada i razvitka Knjižnice te o njegovu provođenju. Vijeće je predlagalo i organiziralo način obavljanja stručnih poslova, razmatralo potrebu stručnog obrazovanja, raspravljalo o svim stručnim pitanjima i sl.

Zaposlenici

Knjižnica je 31. prosinca 2025. godine imala ukupno 37 zaposlenika: 26 je bilo uposleno na knjižničarskim poslovima, a 11 na ostalim poslovima (vozač, računovođa, blagajnica, tajnica, stručni suradnik za razvoj pedagoških programa knjižnice, četiri čistačice, domar i ravnateljica). Od 26 stručnih zaposlenika, jedan je savjetnik knjižničarstva, dva su viša knjižničara, 14 knjižničara, jedan je viši knjižničarski tehničar, jedan je knjižničarski suradnik, pet je knjižničarskih tehničara i dvije pripravnice. Obrazovna struktura zaposlenika broji 13 zaposlenika sa srednjom stručnom spremom, s višom stručnom spremom je jedan zaposlenik i 23 zaposlenika s visokom stručnom spremom. U 2025. godini jedna zaposlenica stekla je zvanje doktorice znanosti. Financiranje zaposlenika dolazi iz različitih izvora – jedan se zaposlenik financira iz proračuna Općine Bošnjaci, dva iz proračuna Vukovarsko-srijemske županije i ostalih općina s kojima je Knjižnica sklopila ugovore, jedan iz proračuna Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a ostali se zaposlenici financiraju iz proračuna Grada Vinkovaca. Prosječna bruto plaća u Knjižnici u 2025. godini iznosila je 1.845,28 €, a prosječna neto plaća 1.482,11 €.

U Knjižnici su ustrojene sljedeće ustrojbene jedinice:

1. Odjeli

- 1.1. Informacijsko-posudbeni odjel
- 1.2. Dječji odjel *Dječja knjižnica mira*
- 1.3. Odjel za mlade
- 1.4. Odjel književnosti
- 1.5. Znanstveni odjel
 - 1.5.1. Zavičajna zbirka *Cibaliana*
 - 1.5.2. Spomen-zbirka Ivana Vanje Radauša
- 1.6. Multimedijalni odjel

2. Službe

- 2.1. Služba nabave knjižnične građe
- 2.2. Služba obrade i zaštite knjižnične građe
- 2.3. Bibliobusna služba Vukovarsko-srijemske županije

- 2.4. Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice Vukovarsko-srijemske županije
 - 2.5. Služba za razvoj i koordinaciju programa, usluga i projekata
 - 2.6. Služba općih poslova
 - 2.6.1. Tajništvo i pravna služba
 - 2.6.2. Služba financijskog i blagajničkog poslovanja
 - 2.6.3. Informatička služba
 - 2.6.4. Služba za odnose s javnošću
 - 2.7. Tehnička služba
3. Područna knjižnica
- 3.1. Narodna knjižnica i čitaonica Bošnjaci

3. KORISNICI I POSUDBA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu je i u 2025. godini prikupljala statističke podatke u mrežnom Sustavu statističkih podataka o knjižnicama, po kojima se mogu vidjeti svi pokazatelji uspješnosti na području Republike Hrvatske. U Knjižnicu je u 2025. godini bilo učlanjeno 8572 korisnika. U Bibliobus je bilo učlanjeno 1237 korisnika, u Narodnu knjižnicu i čitaonicu Bošnjaci 287 korisnika. Novoupisanih je 1731 korisnik. To je pokazatelj da programima i aktivnostima uspješno privlačimo nove korisnike. U 2025. godini ukupno je posuđeno 78 641 jedinica knjižnične građe. Nastavila se akcija besplatnog upisa djece koja su krenula u 1. razred osnovne škole u školskoj godini 2025./2026. na području Vinkovaca i u mjestima Vukovarsko-srijemske županije u kojima Bibliobus ima stajališta kao i sve djece koja su krenula u 1. razred srednje škole u školskoj godini 2025./2026. te besplatnog upisa djece iz svih dječjih vrtića na području Vinkovaca. Grad Vinkovci i Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci od 1. siječnja 2020. godine darivaju sve novorođene bebe s područja grada paketićem dobrodošlice koji sadrži informativni letak o potrebi i važnosti čitanja djeci od najranije dobi, člansku iskaznicu Knjižnice te bebinu prvu slikovnicu.

4. KNJIŽNIČNA GRAĐA

Dana 31. prosinca 2025. godine Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, Bibliobus Vukovarsko-srijemske županije, Narodna knjižnica i čitaonica Bošnjaci te Narodna knjižnica i čitaonica Vinkovci (inicijalni fond) posjeduju fond od 168 009 jedinica knjižnične građe, a sveukupna vrijednost fonda iznosi 2.524.882,50 €. Redovitom nabavom te stručnom i tehničkom obradom knjižnične građe Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci nastoji zadovoljiti kulturne potrebe, potrebe za informiranošću i rasonodom i edukacijske potrebe svih korisnika. Pritom se vodi kriterijem trajne kulturne vrijednosti i traženosti određene vrste knjižnične građe i Smjernicama za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci. Knjižničnu građu čine knjižna građa, multimedijalna građa, igračke, novine i časopisi. Nabavlja se kupovinom, darom, otkupom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, obveznim primjerkom i zamjenom. Nabava i obrada knjižnične građe vrše se centralizirano – na jednom mjestu nabavlja se i obrađuje knjižnična građa za Gradsku knjižnicu i čitaonicu Vinkovci, Bibliobus Vukovarsko-srijemske županije, Narodnu knjižnicu i čitaonicu Bošnjaci i Narodnu knjižnicu i čitaonicu Privlaka (inicijalni fond). U 2025. godini je, prema novom modelu otkupa Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci prijavila *Iskaz interesa za otkup knjiga uvrštenih u popis A i popis B u 2024. godini* te nakon objavljenih popisa izvršila narudžbu tih naslova. Putem Otkupa Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske nabavljeno je 1914 jedinica knjižnične građe u vrijednosti 38.000,00 €. Tijekom 2025. godine formirao se i inicijalni fond za Narodnu knjižnicu i čitaonicu Privlaka koji je obuhvaćao doniranu građu i građu nabavljenu namjenskim sredstvima za redovnu nabavu (sredstva Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Vukovarsko-srijemske županije i općine Privlaka). I ove se godine sustavno radilo na rekatalogizaciji, reklasifikaciji, resigniranju i izdvajanju građe za otpis. Prema Pravilniku o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe iz fonda Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci otpisano je 3752 jedinica knjižnične građe u vrijednosti od 51.162,29 €, a iz fonda Bibliobusa Vukovarsko-srijemske županije otpisano je 597 jedinica knjižnične građe u vrijednosti od 8.354,26 €, iz fonda Narodne knjižnice i čitaonice Bošnjaci otpisano je 7 svezaka knjižnične građe u vrijednosti od 87,22 €. Ukupno je

otpisano 4356 jedinica knjižnične građe u vrijednosti od 59.603,77 €. U tablicama je prikazana statistika nabave knjižnične građe za Gradsku knjižnicu i čitaonicu Vinkovci, Bibliobus Vukovarsko-srijemske županije i Narodnu knjižnicu i čitaonicu Bošnjaci i inicijalni fond za Narodnu knjižnicu i čitaonicu Privlaka.

GKVK			
	BR. NASLOVA	BR. SVEZAKA	VRIJEDNOST EUR
KUPOVINA	2663	4481	75.805,18 €
OTKUP MKM	693	337	26.618,81 €
DAR I ZAMJENA	66	3 349	4.297,04 €
OBVEZNI PRIMJERAK	84	126	1.992,20€
E-KNJIGA	15	15	306,54€
UKUPNO:	3521	6286	109.019,77 €
AV GRAĐA KUPOVINA	1	1	21,53 €
AV GRAĐA OTKUP	0	0	0,00 €
AV GRAĐA DAR	0	0	0,00 €
UKUPNO:	1	1	21,53 €
IGRAČKE KUPOVINA	106	131	8.872,94 €
IGRAČKE DAR	0	0	0,00 €
UKUPNO:	106	131	8.872,94 €

BIBLIOBUS			
	BR. NASLOVA	BR. SVEZAKA	VRIJEDNOST EUR
KUPOVINA	535	666	9.613,95 €
OTKUP MKM	298	336	6.601,42 €
DAR I ZAMJENA	7	8	98,00 €
E - KNJIGA	30	30	1.000,00 €
UKUPNO:	870	1040	17.313,37 €

BOŠNJACI			
	BR. NASLOVA	BR. SVEZAKA	VRIJEDNOST EUR
KUPOVINA	400	453	6.882,83 €
OTKUP MKM	233	251	5.000,01 €
DAR	2	4	69,98 €
UKUPNO:	635	708	11.952,82 €
IGRAČKE KUPOVINA	31	33	623,83 €
UKUPNO:	31	33	623,83 €

PRIVLAKA			
	BR. NASLOVA	BR. SVEZAKA	VRIJEDNOST EUR
KUPOVINA	799	848	12.394,99 €
OTKUP MKM	0	0	0,00 €
DAR	994	1029	15.924,11 €
UKUPNO:	1793	1877	28.319,10 €

U 2025. godini nabavljeno je ukupno **6403** jedinica knjižnične građe (Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci), **1055** jedinica knjižnične građe (Bibliobusna služba Vukovarsko-srijemske županije), **708** jedinica knjižnične građe (Narodna knjižnica i čitaonica u Bošnjacima) i 1877 jedinica knjižnične građe (Narodna knjižnica i čitaonica Privlaka) ukupne vrijednosti **176.123,36 €**.

5. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI KNJIŽNICE I IZLOŽBE

Bebe u Knjižnici

U šestoj godini projekta *Bebe u knjižnici*, a kojim su obuhvaćena sva novorođena djeca u gradu Vinkovcima, u Knjižnici je upriličeno 6 susreta na kojima smo, zajedno s predstavnicima Grada, roditeljima uručili paketić dobrodošlice za njihovo novorođenče. Roditeljima se uručila prigodna torba u kojoj se nalazi prva djetetova slikovnica, letak o važnosti čitanja od najranije dobi te upute za realizaciju jednogodišnjeg besplatnog upisa djeteta u Knjižnicu. U 2025. godini uručeno je 285 paketića. Projekt je nadogradnja ranije

započetih programa poticanja čitanja od najranije dobi te dodatno osnažuje povezanost Knjižnice s lokalnom zajednicom. U okviru ovog projekta, organizirano je i 5 radionica za roditelje i djecu rane dobi (djeca do dvije godine) pod nazivom *Mali prsti, velike priče*, na kojima su knjižničari u ugodnoj atmosferi pružali podršku roditeljstvu zanimljivim sadržajima u kojima je bila zastupljena igra, preporuke slikovnica za najmlađe i literature za roditelje.

Kolektivna iskaznica starije vrtičke skupine

Nakon uspješno provedenog programa *Knjižnica u gostima* Dječja knjižnica mira započinje provoditi projekt *Kolektivna iskaznica* starije vrtičke skupine, ali zbog velikog interesa i mlađe skupine uključujemo u program. Svim skupinama dječjih vrtića Knjižnica je darovala kolektivnu iskaznicu i prigodnu torbu. Posudba slikovnica i stručne dječje literature vrši se na način da u određenom vremenskom periodu, najčešće četrnaest dana, jedno dijete zajedno s roditeljem pomoću knjižničara bira slikovnice i nosi ih u vrtić. Svrha je Projekta ojačati suradnju Knjižnice i vrtića te uključiti roditelje, s težnjom da svaki prvašić postane član Knjižnice. Ovim Projektom osigurali su se novi i aktualni naslovi u vrtićima, a kolektivni posjeti vrtića postali su češći. Također, upriličene izložbe dječjih radova promoviraju rad vrtića i van njihovih prostora, tj. u Knjižnici, a time se neposredno skreće pozornost javnosti na neophodnu povezanost odgojno-obrazovnih i kulturnih ustanova u gradu. Godinu 2025. obilježilo je i otvaranje novog vrtića te dogradnja jednog postojećeg što je rezultiralo povećanjem broja kolektivnih iskaznica i većom posudbom slikovnica.

Besplatan upis prvašića u Gradsku knjižnicu i čitaonicu Vinkovci

Uz prigodne radionice, društvo dječjih pisaca i slično, ove su godine u Mjesecu hrvatske knjige, svi prvašići osnovnih škola u gradu Vinkovcima kao i u cijeloj Vukovarsko-srijemskoj županiji dobili besplatnu člansku iskaznicu Knjižnice koja im omogućava ulazak u svijet čitanja. Polazak u prvi razred velik je korak i predstavlja početak obrazovanja svakog djeteta. Knjižnica nastoji besplatnim upisom prvašića učiniti obrazovanje dostupnijim, djeci približiti Knjižnicu kao mjesto ugone na kojem će, osim posudbe knjiga, naći još niz zanimljivih sadržaja. Za ostvarenje ovih ciljeva neobično je

važna i suradnja s roditeljima, za koje je sastavljena posebna zbirka psihološko-pedagoške literature pod nazivom *Kutić za roditelje*.

Pilot projekt

Grad Vinkovci u suradnji s Gradskom knjižnicom i čitaonicom Vinkovci provodi Pilot projekt za provedbu edukativnih, kulturnih i sportskih aktivnosti djece predškolske dobi i djece od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uz financijsku podršku Ministarstva demografije i useljništva. Projekt se počeo provoditi u rujnu 2024. godine i trajao je do lipnja 2025. godine. Svrha ovog projekta bila je financijsko rasterećenje obitelji s predškolskom i osnovnoškolskom djecom te poticanje jednakog uključivanja i povećanja obuhvata djece koja sudjeluju u edukativnim, kulturnim i sportskim aktivnostima na području cijele Republike Hrvatske, što pridonosi njihovom cjelokupnom razvoju i obrazovanju. Vrijednost projekta je 60.900,00 €, a trajanje za vrijeme nastavne godine 2024./25.

Aktivnosti koje su se provodile u GKVK-u su sljedeće:

1.1. Program predškolci književnost – mlađa skupina učenje...igra...zabava

Program je namijenjen djeci u dobi dvije i tri godine.

Modalitet provedbe:

- rujna – lipanj
- učestalost: jedanput tjedno.

Program vođenih igraonica za predškolce provodio se u namjenski opremljenom prostoru u kojem dijete otkriva nove spoznaje i gradi potrebu za slikovnicom. Temelji se na kvalitetnoj slikovnici i kreativnoj aktivnosti.

Provoditelji aktivnosti su zaposlenici Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

1.2. Program predškolci književnost – starija skupina učenje...igra...zabava

Program je namijenjen djeci u dobi od četiri do sedam godina.

Modalitet provedbe:

- rujan – lipanj
- učestalost: dvaput tjedno.

Program vođenih igraonica za predškolce provodio se u namjenski opremljenom prostoru u kojem dijete otkriva nove spoznaje i jača potrebu za otkrivanjem svijeta oko sebe pomoću slikovnica i književnih djela prilagođenih uzrastu. Temelji se na kvalitetnoj slikovnici, knjizi i kreativnoj aktivnosti.

Provoditelji aktivnosti su zaposlenici Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

1.3. Program **Kreativni petak**

Program je namijenjen učenicima od prvog do četvrtog razreda osnovne škole.

Modalitet provedbe:

- rujan – lipanj
- učestalost: jedanput tjedno, petkom.

Cilj programa je razvijanje kreativnog mišljenja, promatranje i istraživanje svijeta oko sebe, usvajanje znanja o različitim tehnikama i upotrebi materijala, kreativno izražavanje u suradnji sa stručnjacima. Programom se potiču i druge vještine poput rada u timu, učenja komuniciranja, stjecanja novih poznanstava.

Provoditelji aktivnosti su zaposlenici Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci u suradnji s vanjskim suradnicima (gostujući književnici, provoditelji radionica kreativnog pisanja, likovni umjetnici i dr.)

Također su se provodile i radionice NTC-metode programa koji je namijenjen djeci od 2. do 4. razreda osnovne škole.

Modalitet provedbe:

- rujan 2024. – lipanj 2025.
- jedanput tjedno
- tri skupine.

Tjedne radionice namijenjene su za učenike od 2. do 4. razreda u trajanju od 90 minuta od rujna do lipnja. Radionice se provode prema NTC-metodi i cilj im je razvijati stvaralačko

mišljenje i rješavanje problema na temelju znanja na području sastavljanja zagonetnih pitanja i pitanja viših misaonih razina (razvijanje jezično-komunikacijskih vještina). Poligoni i motoričke aktivnosti usmjereni su na razvoj fine motorike, dinamičke akomodacije oka, rotaciju, ravnotežu i kretanje (razvijanje tjelesno-zdravstvenih vještina). Pokusi i istraživački rad usmjereni su na razvoj divergentnog i konvergentnog mišljenja te funkcionalnog znanja. Provoditelj aktivnosti je licencirana osoba za provođenje programa. Sve planirane radionice za 2025. godinu su realizirane, što je vidljivo u izvješćima nakon svake aktivnosti.

Potrebno je naglasiti da su se i prije početka projekta održavale vođene radionice za djecu predškolskog i školskog uzrasta:

- jedanput mjesečno za djecu rane dobi do dvije godine
- jedanput tjedno za dvogodišnjake i trogodišnjake
- dvaput tjedno za djecu od četiri do sedam godina
- jedanput tjedno za mlađe školarce
- jedanput mjesečno za tinejdžere.

Projektom smo osnaženi financijski, a time i sadržajno, mogućnošću širenja mreže vanjskih stručnih suradnika i većom dostupnosti opreme i kvalitetnih materijala.

Međunarodni dan darivanja knjigom

I u 2025. godini obilježili smo Međunarodni dan darivanja knjigom koji se obilježava 14. veljače pod geslom *Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj*. Od 13. siječnja do 13. veljače 2025. godine Knjižnica je, u suradnji s korisnicima i školskim knjižničarima, prikupljala knjige i slikovnice. Prikupljeno je nešto više od dvjesto knjiga i slikovnica. Uz posebnu zahvalu svima koji su darivali (jer je svaka knjiga pomno birana) najveći dio uručili smo Centru za rehabilitaciju Mala Terezija u Vinkovcima, a knjige koje su bili duplikati odnijeli smo u pedijatrijske ambulante gdje smo prethodnih godina oformili kutiće za čitanje. U ugodnom druženju odgojitelja, knjižničara i uprave Centra upriličena je prava mala svečanost u čast knjizi.

Lektira na drugačiji način

Projekt u kojem se vrlo jasno očituje dobra suradnja Knjižnice i osnovnih škola je *Lektira na drugačiji način*. Nakon što je učiteljima poslano pismo namjere u kojem je Dječji odjel ponudio svim gradskim školama za učenike od prvog do osmog razreda mogućnost obrade lektire u Knjižnici, dogovorena je suradnja. Za svaki razred ponuđena je obrada dvaju lektirnih naslova. Obradi svakog naslova knjižničari su pristupili stručno i na zanimljiv način (priprema prostora, metode u kojima je prisutna neprestana interakcija i sl.) Ovaj program svoj puni smisao dobiva kada ga učitelji unose u kurikulum, tako da je u 2025. godini upriličeno 80 susreta i sudjelovanje 1360 učenika u ovom projektu. U odnosu na 2024. godinu broj susreta i sudionika povećao se za više od 100 %, a brojem sudionika nešto manje od 100 %. Radi usporedbe, u 2024. godini održano je 34 susreta na kojima je sudjelovalo 709 sudionika.

Čitateljski klub za djecu Čarobnjakov šešir

Čitateljski klub *Čarobnjakov šešir* u 2025. godini održao je deset planiranih susreta, svake prve subote u mjesecu, osim srpnja i kolovoza. Okuplja djecu nižih razreda osnovne škole. U ugodnom ozračju Dječjega odjela, odabirom zanimljivih i poticajnih naslova, radionicama, igrama i knjigama razvijalo se kod djece zanimanje za knjigu i čitanje, poticala se mašta i znatiželja, naglašavala važnost prijateljstva temeljena na toleranciji i prihvaćanju različitosti. U nekim od naših susreta putovali smo u svijet Harryja Pottera, osmišljavali vlastite strip-junake inspirirane neodoljivim Čovpasom, Kapetanom Gaćešom ili Tomom Gatesom, istraživali misterije naše Knjižnice poput onih u Tajnama Hrvoja Kovačevića, slavili maskenbal odjeveni u likove iz bajki, čitali Školu na rubu pameti Tomislava Zagode, a kraj godine proslavili uz Božićnu želju mame Pinije Željke Horvat-Vukelja.

Klub za tinejdžere 404!

Dječji klub namijenjen je za djecu od petog do osmog razreda. Cilj kluba je zastupati interese i želje djece i mladih od 12 do 15 godina pomažući im na putu odrastanja jačanjem samopouzdanja i osnaživanjem vlastitih potencijala kulturnim, edukativnim i zabavnim aktivnostima poput književnog i debatnog kluba, radionica, gostovanja iz svijeta

književnosti, umjetnosti i popularne znanosti. Susreti Kluba održavali su se jednom mjesečno (svaki treći četvrtak u mjesecu). Neke od tema kluba: Ceda&paint, radionica izrade *slimea*, Lego izazov. Upriličeno je i nekoliko likovnih izložbi članova kluba.

Festival dječje knjige u Vinkovcima

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci sedmu godinu zaredom suorganizator je Festivala dječje knjige u Vinkovcima. Suorganizaciju potpisuje i Grad Vinkovci, a glavni organizator je Vukovarsko-srijemska županija. Cilj Festivala je promovirati dječju knjigu, autore i ilustratore te važnost čitanja. Festival je u 2025. godini održan 19. prosinca. Tijekom dana upriličeno je 9 književnih susreta, a na Festivalu je sudjelovalo nešto više od 250 djece predškolske i školske dobi, roditelja, odgojitelja i stručnih suradnika. Svečano otvorenje Festivala upriličeno je uz gradske i županijske čelnike. Za sve sudionike osigurane su prigodne majice, osvježanje, a na tri književna susreta svaki sudionik dobio je i slikovnicu. Književnice s kojima su upriličeni susreti su Iva Dužić, Ana Salopek i Ivana Šojat. Bio je ovo dan u kojem su podjednako uživali i sudionici i autori, dan koji je bio pun pozitivne energije i dobre komunikacije i iz kojeg su se ponijela pozitivna iskustva.

Natjecanje u čitanju naglas

Natjecanje u čitanju naglas provodi se od školske do državne razine radi poticanja čitanja i razvijanja čitateljskih sposobnosti. Knjižnica je u ovaj projekt uključena od njegovih početaka i ove godine natjecanje se održalo deveti put. Zbog objektivnih okolnosti tri godine nije održana državna razina, ali smo u Knjižnici proveli gradsku i županijsku, što u konačnici daje brojku da smo u ovom projektu dvanaest godina. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci je kao matična knjižnica domaćin, organizator i koordinator gradskog i županijskog natjecanja. Odaziv gradskih i županijskih škola na zavidnoj je razini, a to pokazuju i dosadašnji rezultati ostvareni na državnom nivou. Natjecanje je na gradskoj razini održano 24. listopada, a 31. listopada 2025. godine na županijskoj razini. Odluku o najboljima donijelo je stručno povjerenstvo u čijem su sastavu bile profesorice Višnjica Sorčik i Leda Franić Draganić te voditeljica i organizatorica kulturnih događanja u Gradu Marijana Ban Miličić.

Pobjednici gradskog natjecanja – mlađa kategorija: prvo mjesto osvojila je Eva Rukavina (OŠ Vladimira Nazora), druga je bila Klara Crnaić (OŠ Ivana Mažuranića) dok je Marija Orešković (OŠ Ivana Gorana Kovačića) osvojila treće mjesto.

Pobjednici gradskog natjecanja – starija kategorija: prvo mjesto osvojio je Filip Barbarić (OŠ Josipa Kozarca), druga je Luna Radilj (OŠ Vladimira Nazora), a treće mjesto osvojila je Lucija Hervoević (OŠ Ivana Mažuranića).

Pobjednici županijskog natjecanja – mlađa kategorija: prvo mjesto osvojila je Eva Rukavina (OŠ Vladimira Nazora, Vinkovci), drugo mjesto osvojila je Lada Berać (OŠ Ivana Kozarca, Županja), dok je treće mjesto osvojio Alen Carić (OŠ Vladimira Nazora, Komletinci).

Pobjednici županijskog natjecanja – starija kategorija: prvo mjesto osvojila je Glorija Ignjačić (OŠ Davorina Trstenjaka, Posavski Podgajci), drugi je bio Filip Barbarić (OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci) dok je treće mjesto osvojila Gita Kovačević (OŠ Tordinci, Tordinci).

Noć knjige

Noć knjige manifestacija je posvećena promicanju čitanja i ljubavi prema knjizi, a njome se ujedno obilježavaju Dan hrvatske knjige (22. travnja) i Svjetski dan knjige i autorskih prava (23. travnja). Objedinjavanjem ovih dvaju značajnih datuma dodatno se ističe važnost knjige, čitateljske kulture i izdavaštva. U Hrvatskoj se *Noć knjige* organizira od 2012. godine, a u njezin se program uključuje velik broj sudionika među kojima su knjižnice, knjižare, nakladnici, odgojno-obrazovne ustanove, kulturni centri, muzeji, galerije te udruge pisaca i ljubitelja pisane riječi. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci i ove je godine svojim korisnicima ponudila bogat i raznolik program, osmišljen za sve uzraste. Program je započeo u 17 sati književnim susretom za djecu, namijenjenog predškolicima i mlađim školarcima. Djeca su se družila s Hrvojem Kovačevićem uz njegovu knjigu *General Kiro miš i druge priče*, a za školarce je organiziran i posebni književni susret te interaktivni program *Otkrijmo tajne Hrvoja Kovačevića*. Svečano otvorenje Noći knjige održano je u 18 sati nakon čega su uslijedili brojni sadržaji za najmlađe čitatelje. Predškolci su u istom terminu uživali u programu *Priče pod lampom*, a kasnije i u opuštenoj večernjoj atmosferi programa *Priče ispod dekice* koji je dodatno potaknuo ljubav prema pričama i zajedničkom čitanju. U 18.30 održano je predstavljanje

knjige *Stoji ti put* Julijane Matanović koje je privuklo brojne ljubitelje književnosti i otvorilo prostor za razgovor o suvremenoj prozi. Večernji književni program nastavljen je u 19.30 predstavljanjem knjige Pavla Pavličića *Krležin imenjак* dok je u 20 sati uslijedilo predstavljanje romana *Nemajka* Vanje Runje. U 19 sati započelo je natjecanje u društvenim igrama, podijeljeno u dvije kategorije – za djecu od 6 do 10 godina te za sudionike od 11 do 14 godina. Paralelno s tim, od 18.30 do 22 sata održavao se program *Igre u sjeni stranica*, namijenjen mladima koji je spojio druženje, zabavu i razvoj strateškog razmišljanja u društvenim igrama. Završni dio programa obilježila je monodrama *Ispit savjesti* prema prozi Tina Ujevića, a u izvedbi Roberta Kurbaše. Izvedba, održana u 21 sat, snažno je zaokružila *Noć knjige 2025.* u Vinkovcima, potvrdivši knjigu kao neiscrpan izvor inspiracije, dijaloga i umjetničkog izraza.

Rimski dani

XII. Rimski dani održali su se od 13. do 15. lipnja 2025. godine. Svake godine Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci aktivno se uključi u obilježavanje ove manifestacije. U parku Lenije upriličene su dvije radionice pod nazivom *Ja Cezar i ekipa* i *Uživo iz Starog Rima*. Radionice su zainteresirale velik broj sudionika, a podjednako su bili zastupljeni i djeca i odrasli.

Radionice

U protekloj godini na Znanstvenom odjelu održano je osam radionica. Četiri su radionice bile usmjerene na mlade i srednjoškolce. Polaznici radionica stekli su osnovne vještine koje su potrebne za pisanje stručnoga teksta. Upoznati su s postupcima istraživanja, korištenja knjižničnoga kataloga, citiranja i strukturiranja teksta. Tri su radionice bile organizirane za srednjoškolce. Srednjoškolci su stekli znanja o vinkovačkim zavičajnicima Ivi Balentoviću, Ivanu Kozarcu, Ivanu Vanji Radaušu i Zlatku Tomičiću.

Predavanja

Godine 2025. održano je čak 13 predavanja stručno-znanstvenog diskursa u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci. Upriličena su prigodno, odnosno na točno određene datume. Primjerice, mr. sc. Ljubica Gligorević u vrijeme održavanja pokladnih jahanja održala je

predavanje *Konj kao mitološko biće*. U vrijeme Vinkovačkih jeseni već tradicionalno, više od 20 godina, dr. sc. Anica Bilić održava predavanja vezana za tradicijsku kulturu i književnost Vinkovaca i vinkovačkog kraja. Godine 2025. u predavanju *Zlatna i rumena jabuka u kulturnom imaginariju* govorila je o jabuci kao motivu u književnosti. Veliki je naglasak u prethodnoj godini stavljen na zavičajnost pa se u Knjižnici govorilo o vinkovačkoj sinagogi, španjolskoj gripi u Vinkovcima 1918. godine, Jozi Ivakiću, a u Knjižnici je 5. prosinca 2025. godine održan *Knjiški Krnjaš* na kojem se moglo čuti čak 15 izlaganja o Ivanu Vanji Radaušu. Analizom broja posjeta prošlih godina došlo se do zaključka kako su Vinkovčanima putovanja omiljena tema predavanja, pa je organiziran niz od devet predavanja koje su Vinkovčane vodili u Santiago de Compostelu, na Antarktiku i u Čile, na Mljet, u zapadnu Afriku, Nepal, srednju Ameriku i Karibe, Dansku i Zambiju, Sjedinjene Američke Države i Crnu Goru.

Koncerti

Knjižnica je u suradnji s Povijesnim i športskim društvom Hrvatski sokol Vinkovci organizirala koncert u čast Josipu Runjaninu. Koncert je održan 22. studenoga 2025. godine. Na koncertu su nastupili Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo *Jelačić* iz Petrovaradina, Glazbena škola Josipa Runjanina Vinkovci i Josip Paulić u pratnji Igora Blaževića.

Predstavljanja knjiga

Govoreći o predstavljanjima knjiga Znanstveni odjel pokriva prije svega lokalne autore kao i autore stručno-znanstvenih tekstova. Prošle kalendarske godine predstavljeno je deset naslova. Predstavljani su lokalni autori poput Zlatka Virca, Željka Draženovića, Ani Galović, ali i vrhunski stručnjaci kao što su Anđelko Milardović, Zlatko Gall, Marijana Češi, Tamara Gazdić-Alerić i Zoran Vakula. Teme predstavljanja bile su raznolike. Bile su to ratne teme, vinkovačke i književne teme, strip, glazbene i političke teme. Zsigurno je najznačajnija knjiga predstavljena prošle godine rukopisna knjiga iz 1900. godine *Kratka povijest i osnutka i razvoja Vinkovačke čitaonice (1875-1900.): sastavljena u proslavu njezinoga 25 godišnjeg obstanaka na dan 7. listopada 1900.* koja je nakon nekoliko

desetljeća pronađena i vraćena u Knjižnicu. Ova je knjiga imala svoje predstavljanje 125 godina nakon njezina nastanka.

Literarni natječaj Male vinkovačke jeseni

Znanje o kulturnoj baštini i tradicijskoj kulturi neke zemlje obogaćuje osobni i nacionalni identitet svakog pojedinca. Uključivanje djece i mladih u različite oblike očuvanja baštine i tradicijske kulture pridonosi njihovu obrazovanju, otkrivanju ljepota u različitosti, ali i senzibilizira potrebu za očuvanjem te iste baštine. Književna, pismena ili usmena predaja jamstvo su prenošenja kulture znanja i običaja na nove generacije.

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci bila je 1970. godine začetnik i organizator prvih Dječjih vinkovačkih jeseni te je uz veliku 50. obljetnicu od početka spomenute manifestacije, organizirala Literarni natječaj *Male vinkovačke jeseni*. Zadana tema bila je *Zavičaj*, a književni oblik poezija ili proza. Bile su zastupljene dvije kategorije:

1. kategorija – stariji osnovnoškolci (5. – 8. razred OŠ)
2. kategorija – učenici srednjih škola (1. – 4. razred SŠ).

Natječaj je bio raspisan na razini cijele Hrvatske. Za ocjenjivanje radova osnovano je tročlano stručno povjerenstvo, a pobjednicima u objema kategorijama osigurane su nagrade i priznanja koja su im uručena na završnoj svečanosti 13. rujna 2024. godine u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci.

Posebna je nagrada za sve nagrađene, kao i za njihovu pratnju (mentor, roditelj), dvodnevni boravak u našem gradu i prisustvovanje Dječjim vinkovačkim jesenima. Odaziv na natječaj (više od sto pristiglih radova iz gotovo svih županija) te zrelost djece i mladih koju su pokazali pišući o svom zavičaju, sve nas je pozitivno iznenadila i pružila više od očekivanog. Namjera je Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci da ovaj Natječaj postane tradicionalan. Uz nezaboravna iskustva sudionicima i Knjižnici kao domaćinu, na poticajan način prenosi se i odgovornost očuvanja kulturne baštine na mlađe generacije, a njegovu važnost prepoznalo je i Ministarstvo kulture i medija, Grad i Županija.

Natječaj je bio otvoren od 5. veljače do 31. svibnja 2025. godine, a ovo su nagrađeni radovi:

I. kategorija – stariji osnovnoškolci (5. – 8. razred OŠ)

1. mjesto – Ana Gojšić, Draganići, naslov rada: *Štumfe*
2. mjesto – Ena Krstulja, Rijeka, naslov rada: *Kamičići*
3. mjesto – Laura Andrašek, Breznički Hum, naslov rada: *Gosti moje tete Anke*

II. kategorija – učenici srednjih škola (1. – 4. razred SŠ)

1. mjesto – Monika Šarić, Požega, naslov rada: *Klupčica i orasi*
2. mjesto – Eva Svjetličić, Požega, naslov rada: *Ne ruži me, tajo*
3. mjesto – Tena Šegović, Čakovec, naslov rada: *Potruga*

Vinkovačke jeseni

Od 12. do 21. rujna 2025. godine održane su jubilarne 60. Vinkovačke jeseni. To je manifestacija na kojoj se može vidjeti bogatstvo folkloru i etnologije cijele Hrvatske. Već tradicionalno, utorkom prije središnjega vikenda Vinkovačkih jeseni, dr. sc. Anica Bilić u Knjižnici održava popularno-znanstvena predavanja. Predavanje dr. sc. Anice Bilić *Zlatna i rumena jabuka u kulturnom imaginariju* održano je 16. rujna u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci u kategoriji Popratnih priredbi Vinkovačkih jeseni. *Okrugli stol povodom 60. Vinkovačkih jeseni* održan je 11. rujna, a knjiga Željka Draženovića *Vinkovačke jeseni – hrvatski odgovor jugounitarizmu* predstavljena je 20. rujna.

Mjesec hrvatske knjige

Mjesec hrvatske knjige tradicionalna je i najveća manifestacija u Hrvatskoj posvećena knjizi, knjižarstvu i knjižničarstvu. Tijekom mjesec dana, od 15. listopada do 15. studenoga, nastoji se popularizirati knjiga, čitanje, pisci i sve osobe koje sudjeluju u procesu objavljivanja knjiga.

Program Mjeseca hrvatske knjige u 2025. godini:

Dječji odjel – Dječja knjižnica mira

15. listopada – 15. studenoga – Nacionalni kviz za poticanje čitanja
15. listopada – 15. studenoga – besplatan upis prvašića, organizirani posjeti vrtića i osnovnih škola
24. listopada – Gradsko natjecanje u čitanju naglas
28. listopada – *Sanjin dan* – cjelodnevno druženje i književni susret sa Sanjom Lovrenčić

31. listopada – Županijsko natjecanje u čitanju naglas

5. studenoga – *Melita uči roniti* – srijeda popodne u društvu s Damirom Šantekom

7. studenoga – *Mali knjižničari* – knjižničar iz drugog kuta, radionica na temu knjižničara

Odjel književnosti

20. listopada u 18.00 sati – predstavljanje romana *Nada* Ante Tomića

21., 28. listopada i 4. studenoga od 8 do 12 sati – *Knjižničari na jedan dan: umirovljenička smjena*, umirovljenici upoznaju skriveni svijet rada knjižničara

5. studenoga u 18.00 sati – predstavljanje putopisne trilogije *Gdje misli nestaju* autora Damira Šanteka

Odjel za mlade

15. listopada – 15. studenoga – besplatan upis prvih razreda srednjih škola grada Vinkovaca

15. listopada – 15. studenoga – izložba nastala nakon fotonatječaja za mlade *Pola knjige, pola svijeta*

15. listopada – 15. studenoga – parlaonice za srednjoškolce na temu *Hoće li knjižničari postati nepotrebni u digitalnom dobu?*

Multimedijalni odjel

7. studenoga, gostovanje Davora Rostuhara i njegova VR-kina

15. listopada – 15. studenoga, utorkom i četvrtkom – radionica Informatička pismenost za umirovljenike

Znanstveni odjel

17. listopada u 19.00 sati – predstavljanje knjige *Mi, djeca Sarajeva* Measure Burridge

6. studenoga u 19.00 sati – prikazivanje filma *Durmitor* iz 30-ih godina 20. stoljeća

14. studenoga u 11.00 sati – radionica Sandre Šimunović *Slavonija kroz djela Ivana Kozarca*

Bibliobusna služba Vukovarsko-srijemske županije

15. listopada – 15. studenoga – S Bibliobusom u prvi razred, organizirani posjeti prvašića i besplatan upis

15. listopada – 15. studenoga – *Poruke za moga knjižničara*

23. listopada – *Čitamo na kotačima* – početak projekta u suradnji s Područnom školom Mikluševci

29. listopada – *Pisac u gostima* – gostovanje Sanje Lovrenčić

3. studenoga – *Knjižničari kroz vrijeme* – predavanje u OŠ Stari Mikanovci o povijesti knjižnica i knjižničara

13. studenoga – *Knjižničar iz snova*, radionica s polaznicima Dječjeg vrtića Vrbanja

Ljeto u Knjižnici

U ljetnim mjesecima, srpnju i kolovozu posebnu pozornost posvećujemo kvalitetnom provođenju slobodnog vremena djece i mladih. Pod zajedničkim nazivom *Boje i okusi ljeta* svakog ponedjeljka od 17 do 19 sati održavale su se kreativne radionice za djecu od 4 do 6 godina, a za djecu od 7 do 15 godina u istom terminu srijedom održavale su se radionice zajedničkog naziva *Paleta ljeta*. U prosjeku je na svakoj radionici bilo 25 sudionika. Provedeno je 17 kreativnih radionica u kojima je bilo puno lijepih priča, smijeha i dobre zabave. Sastavni dio Ljeta u knjižnici je i *Ljetno kino*. U dvorištu Knjižnice na dekićama, uz neizostavne kokice, djeca su imala priliku petkom pogledati zanimljive i njima aktualne filmove. Upriličeno je 7 projekcija s prosječnom posjećenošću od 120 do 180 djece. U ljetnim mjesecima ugostili smo i Aurelija kamp za čije smo polaznike upriličili tri kreativne radionice.

Besplatan upis prvih razreda srednje škole

U okviru Mjeseca hrvatske knjige, treću godinu zaredom provedena je akcija besplatnog upisa učenika prvih razreda srednjih škola s područja Vinkovaca. Cilj navedene aktivnosti bio je upoznavanje srednjoškolaca, koji dolaze iz različitih dijelova Vukovarsko-srijemske županije, s prostorom, fondom i uslugama Knjižnice. Organizirani posjeti prvih razreda i besplatno učlanjenje značajno su pridonijeli jačanju i razvoju suradnje sa srednjim školama. Nešto manji odaziv u odnosu na prethodne godine ponajprije je rezultat objektivnih organizacijskih okolnosti, osobito u strukovnim školama. Uvođenje modularne nastave te nemogućnost usklađivanja nastavnih rasporeda s planiranim terminima aktivnosti ograničili su sudjelovanje većeg broja razreda.

Srednjoškolci sanjaju riječima – literarna večer

Srednjoškolci sanjaju riječima naziv je literarne večeri kojom je započeta intenzivnija suradnja sa srednjim školama. Velik interes učenika i njihovih mentora za navedeni program potaknuo je njegov kontinuitet i daljnju organizaciju. Događaj se održava povodom Mjeseca hrvatskoga jezika, koji traje od 21. veljače do 17. ožujka, a poziv je upućen učenicima srednjih škola koji se bave pisanjem poezije i kratkih priča. Tijekom same večeri učenici su javno čitali pristigle radove, čime se poticalo književno stvaralaštvo, međusobno druženje te razvoj razumijevanja i uvažavanja različitosti. Literarna večer održana je 10. ožujka uz sudjelovanje 26 mladih autora i njihovih mentora.

Parlaonica *Pro iuvenibus*

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, na Odjelu za mlade, organizira parlaonicu kojom se u suradnji sa srednjim školama potiče razmjena mišljenja među mladima, razvoj govorničkih vještina te prevladavanje socijalne i jezične nesigurnosti. Parlaonica se održava jednom mjesečno i temelji se na strukturiranom sučeljavanju dvaju razreda ili raspravi unutar jednog razreda na unaprijed odabrane aktualne teme. Tako se u 2025. godini u Mjesecu hrvatske knjige održala parlaonica na temu *Hoće li knjižničari postati nepotrebni u digitalnom dobu?* koja je izazvala žustru raspravu među natjecateljima.

Lektira van školskog okvira

Tijekom 2025. godine Odjel književnosti proveo je novu aktivnost pod nazivom *Lektira van školskog okvira*, usmjerenu na poticanje interesa srednjoškolaca za čitanje inovativnim pristupom obradi lektirnih djela. Program je osmišljen radi daljnjeg razvoja kulture čitanja književnoumjetničkih tekstova te promjene percepcije lektire kao isključivo školske obveze. Program je proveden u suradnji s profesorima hrvatskoga jezika srednjih škola, koji su sudjelovali u oblikovanju sadržaja i provedbi radionica, osiguravajući usklađenost s nastavnim planovima i interesima učenika. Sudjelovalo je 12 razreda, odnosno ukupno 260 učenika.

Čitateljski klub za mlade Banket u Knjižnici

Čitateljski klub *Banket u Knjižnici* namijenjen je mladima i okuplja sudionike koji se prema unaprijed utvrđenom rasporedu sastaju jednom mjesečno. Tijekom susreta, u strukturiranoj, ali opuštenoj atmosferi, sudionici čitaju i raspravljaju o pročitanim djelima. Primarni je cilj kluba poticanje mladih na posjećivanje Knjižnice, otkrivanje vlastitih interesa i razvijanje čitateljskih kompetencija, kao i promicanje njihovog aktivnog uključivanja u društvene i kulturne aktivnosti. Dodatno, klub omogućuje povezivanje mladih koji se inače ne poznaju te pruža platformu za iniciranje novih projekata i suradnji.

Književna karta

Odjel književnosti redovito ugošćuje renomirane književnike. Ovi susreti nude jedinstvenu priliku za osobni kontakt s autorima omogućujući dublje razumijevanje književnosti. Naši korisnici imaju priliku proširiti svoje literarne vidike inspirativnim razgovorima i raspravama. U 2025. godini ugostili smo sljedeće autore:

6. veljače – predstavljanje knjige *Frtalj srca* (Duić, Damjanović, Elez, Tanocki)

14. ožujka – predstavljanje knjige *Crno tijelo* autorice Marijane Dragičević

21. ožujka – predstavljanje zbirke pjesama *Iz mraka se bježi ravno u kaktus* autorice Mateje Tutiš

10. travnja – predstavljanje knjige *Mladić i njegov Bog*

23. travnja – predstavljanje romana *Stoji ti put* Julijane Matanović

23. travnja – predstavljanje romana *Krležin imenjak* Pavla Pavličića

23. travnja – predstavljanje knjige *Nemajka* autorice Vanje Runje

13. svibnja – predstavljanje knjige *Mi se ne grlimo* Nastje Kulović

29. svibnja – predstavljanje romana *Starački dom za maloljetnu delinkvenciju* autora Gorana Srdarevića

25. rujna – predstavljanje strip-albuma *Kaleidoskop* Korina Hunjaka i Zorana Žmirića

20. listopada – predstavljanje knjige *Nada* autora Ante Tomića

4. studenog – predstavljanje knjige *Veliki mali svijet* Anthonyja Gojčete
5. studenog – predstavljanje trilogije *Gdje misli nestaju* Damira Šanteka
6. studenog – predstavljanje knjige *Žene koje vrište u sebi* autorice Nives Madunić Barišić
3. prosinca – predstavljanje knjige *Fikcija* autorice Ivane Bodrožić

Klub knjiških umirovljenika

U sklopu *Kluba knjiških umirovljenika* provodi se niz raznovrsnih aktivnosti, uključujući igranje društvenih igara, kreativne radionice i čitateljski klub, a dodatno se organiziraju i predavanja stručnjaka poput liječnika, psihologa, informatičara, bankarskih djelatnika i drugih. Djelovanje Kluba potaknulo je razvoj brojnih suradnji Knjižnice, ponajprije s Domom umirovljenika Vinkovci i Društvom psihologa Vukovarsko-srijemske županije. Čitateljski klub za umirovljenike nadilazi klasičan oblik rasprave o knjigama – on predstavlja prostor susreta, razmjene iskustava i stvaranja osjećaja zajedništva.

Book Zone

Book Zone je čitateljski klub osnovan kako bi poticao kulturu čitanja te stvorio prostor za razmjenu stavova i ideja među ljubiteljima knjige. Klub je otvoren za sve odrasle korisnike, što omogućuje okupljanje sudionika različitih interesa i čitateljskih navika te doprinosi proširivanju kulturnih vidika. Otvorenost prema prijedlozima članova i spremnost na uvažavanje novih ideja čine *Book Zone* živim i prilagodljivim programom usklađenim s potrebama zajednice. Čitateljskim izazovima i raspravama o književnim djelima, klub ne samo da razvija čitateljsku publiku, nego potiče kritičko promišljanje, dijalog i afirmaciju književnosti kao važnog dijela kulture.

Kreativa s jedinstvenim dodirrom

Kreativa s jedinstvenim dodirrom naziv je ciklusa kreativnih radionica koje se provode u suradnji s udrugama koje pružaju podršku osobama s invaliditetom radi poticanja inkluzije i izgradnje otvorenog društva. U okviru programa ostvarena je vrijedna suradnja s Udrugom osoba s invaliditetom *Zrno* te Centrom za pružanje usluga u zajednici

Vukovarsko-srijemske županije. Radionice se održavaju prema unaprijed dogovorenom rasporedu.

Znanstveni utorak

Drugi *Znanstveni utorak* u dvorištu je Knjižnice okupio 500-tinjak učenika, nastavnika i znatiželjnih posjetitelja iz cijele županije, od vrtičke do srednjoškolske dobi. Uz potporu učitelja i vanjskih suradnika, učenici su preuzeli ulogu izlagača, demonstratora i istraživača, oživljavajući fiziku, kemiju, biologiju i druge grane znanosti interaktivnim i pristupačnim sadržajima. Ukupno deset izlagača na tridesetak radionica pokrilo je širok spektar znanstvenih tema – od spektroskopske analize zvijezda i planeta do fermentacije, od geografske igre *Upoznaj Hrvatsku* do radionice *Slatka znanost – energija skrivena u biljkama*.

Knjiški Krnjaš

Godine 2025. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci po prvi je puta bila domaćin Znanstveno stručnog skupa *Knjiški Krnjaš*. Deseti *Knjiški Krnjaš* bio je posvećen Ivani Vanji Radaušu pa je 2025. godine nosio naziv *Akademik Ivan Vanja Radauš (1906. – 1975.), akademski kipar, slikar i književnik, o 50. godišnjici smrti*. Održan je 5. prosinca 2025. godine i ovo je prvi *Knjiški Krnjaš* koji se nije održao na Krnjašu. Knjižnica je odabrana kao domaćin jer čuva već spominjanu Spomen-zbirku Ivana Vanje Radauša. Deseti *Knjiški Krnjaš* okupio je 14 izlagača koji su govorili o različitim aspektima života i rada Ivana Vanje Radauša. Među 14 izlagača bili su zaposlenici Knjižnice Željka Djeke i Tihomir Marojević koji su sudionicima predstavili Spomen-zbirku, Radauša u proširenoj stvarnosti, zbirku rukopisa Ivana Vanje Radauša te čitateljske i umjetničke tragove ovog velikog kipara u Vinkovcima. Organizator svih Knjiških Krnjaša je Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Advent u Knjižnici

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci je i u 2025. godini dala svoj doprinos kako bi djeci, našim korisnicima i sugrađanima vrijeme adventa učinila ljepšim i radosnijim. Neka od adventskih događanja bila je božićna izložba *Tragovi u snijegu* od 27. studenoga do 7.

siječnja, zatim promocija knjige *Fikcija* Ivane Bodrožić, 3. prosinca, *Čarolija sv. Nikole* 6. prosinca, Kreativna s jedinstvenim dodirom (*Čarolija u djedovoj radionici*, 10. prosinca i *Božićni šumski kutak* 16. prosinca), obilježili smo blagdan sv. Lucije *Posij pšenicu, ponesi svjetlo* 13. prosinca u 10.00 sati, a tradicionalni božićni susret svih čitateljskih klubova odvio se 19. prosinca pod nazivom *Zajedno u priči*.

Dar Antonije Bogner Šaban

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci je i u 2025. godini obogatila Zavičajnu zbirku *Cibaliana* novim rukopisima. Sveučilišna profesorica Antonija Bogner-Šaban darovala je Knjižnici pet bilježnica rukopisa hrvatskog književnog kritičara Josipa Bognera. Radi se o jedinim poznatima rukopisima Josipa Bognera. Uz spomenute bilježnice, Bogner-Šaban također je darovala Knjižnici posmrtnu masku Josipa Bognera iz 1936. godine, rad Ivana Vanje Radauša. Uz materijale o Josipu Bogneru, iznimno dva vrijedna rukopisa koje je ovom prilikom darovala Bogner-Šaban autografi su Josipa Kozarca, i to pripovijetke *Donna Ines* te pjesme *Iz daljine*. Treći zastupljeni književnik u ovom daru je Vladimir Kovačić. Bogner-Šaban darovala je Knjižnici skupnu fotografiju maturanata Državne gimnazije u Vinkovcima iz školske godine 1924./1925. na kojoj se nalazi i Vladimir Kovačić.

Kućice za knjige

Knjižnica sve intenzivnije nastoji svojim korisnicima pružiti lepezu kulturnih i zabavnih aktivnosti, a ovo je jedna od njih. Ovom aktivnošću želimo istaknuti koliko je čitanje važno, a ovako se trudimo knjigu učiniti dostupnom svima. U gradu smo do 2025. godine na 14 lokacija postavili kućice za knjige. U njima se nalaze knjige koje građani mogu slobodno posuditi, pročitati i vratiti, kao i letak sa svim važnim informacijama o Knjižnici i o tome što sve ona nudi. Posebnost je vinkovačkih kućica za knjige ta što ih izrađuje zaposlenik Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

LiDraNo 2025.

U Vinkovcima je od 5. do 9. svibnja 2025. godine održana Smota literarnog, dramsko-scenskog i novinarskog stvaralaštva LiDraNo 2025. Riječ je o najvećoj takvoj Smotri na državnoj razini. U Knjižnici su se održavali okrugli stolovi i radionice za literarne radove,

radijske emisije, školske listove i samostalne novinarske radove učenika osnovnih i srednjih škola republike Hrvatske. Knjižnica je bila domaćin za 1000 učenika i mentora. Činjenica da su se sve radionice mogle održati usporedno, potvrđuju kako Knjižnica ima izuzetno velike tehničke i prostorne kapacitete.

Likovna kolonija

U srpnju 2025. godine u Knjižnici su izložbom *Umjetnost i knjiga* predstavljeni novi radovi vinkovačkih umjetnika koji su nastali prema motivima iz knjiga. Umjetničkim radovima su se predstavili Šefik Kapetanović radom *Gospoda Glembajevi*, Anita Buntić radom *Preobrazba*, Ružica Hraško radom *Gospođa sa suncokretom*, Josip Božičević radom *Klarina suvara*, Anđelko Zgodić radom *Dora istražuje*, Ivan Lončar-Žan radom *Don Quijote* i Marko Lončar radom *Nathan Never*.

Filmovi

Prikazivanje filmova kao dio kulturne i turističke ponude Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci ima već dugu tradiciju. Prošle godine su prikazana dva filma. Filmom *Grb HNK Cibalijske* obilježen je 106. rođendan omiljene vinkovačke sportske momčadi, a osobito je bilo zanimljivo prikazivanje prvog hrvatskog planinarskog filma iz 1930. godine *Durmitor - putovanje Marijane i Branimira Gušića*.

Izložbe

Do 2025. godine Knjižnica je postala poželjno i atraktivno mjesto za sve vrste izložbi. Prošle je godine priređeno 14 velikih izložbi te još 18 manjih. Izložbama se nastoji djelovati edukativno, želi se potaknuti ljude na kreativni rad te u konačnici dati priliku da se u Knjižnici predstave udruge i manje poznati umjetnici. U nizu spomenutih izložbi izdvojit ćemo neke:

- Zvonimir Tanocki, *Dohvati svoje snove*

Jedan od najuglednijih hrvatskih fotografa redovito izlaže u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci. Od kraja lipnja do kraja kolovoza 2025. godine u Knjižnici je bila priređena izložba *Dohvati svoje snove*. Radilo se o najvećoj do tada organiziranoj izložbi Zvonimira Tanockog u Knjižnici. Tanocki je prikazao svakodnevicu u Vinkovcima i okolici u 56

fotografija u crno-bijeloj tehnici. Izložbu je 26. lipnja otvorila zamjenica gradonačelnika Katarina Vučić. Uz izložbu je otisnut i popratni katalog.

- *Ogledalo*

Neuobičajena izložba *Ogledalo* u Knjižnici se mogla pogledati u rujnu 2025. godine. Izložba je rezultat dugogodišnjeg predanog rada vrijednih članova *Gatalinke* koji neumorno rade na očuvanju tradicijske baštine. Tradicijske frizure cijele Hrvatske prezentirane su na 63 lutke uz efektni odraz u ogledalu.

- *120 godina Hrvatskog sokola Vinkovci*

Izložba u 12 plakata donijela je povijest Hrvatskog sokola Vinkovci u dva tematska bloka: razdoblje od 1905. do 1929. i od 1992. do 2025. godine. Obilovala je brojnim fotografijama kojima se javnost upoznaje s najvažnijim aktivnostima Udruge. Uz aktivnosti, na četiri kronološka plakata sažeta je povijest Sokola, predstavljeni su prostori u kojim je Sokol vježbao i održavao društvene manifestacije, predstavljeno je izdavaštvo te su naposljetku predstavljene i sve starješine i predsjednici. Treba reći da je jedan plakat posvećen i Gimnastičkom klubu Hrvatski sokol Vinkovci. Uz izložbu je tiskana i popratna knjiga Željka Iveljića i Tihomira Marojevića *120 godina Povijesnog i športskog društva Hrvatski sokol Vinkovci*.

- Marinko Resli, *Rock fotografija*

Marinko Resli je u listopadu 2025. godine predstavio 49 fotografija koje su nastale od 1979. godina do danas. Fotografije su nastale na koncertima svjetski poznatih izvođača kao što su Sting, Queen, Carlos Santana i drugi. Izložbu je 10. listopada otvorio Željko Draženović, a uz izložbu je izdan i popratni katalog.

- Dora i Ivica Štium, *Pain & Things*

Zajednička izložba oca, preminuloga hrvatskog branitelja, i kćeri, akademske slikarice donosi 70 umjetničkih radova u dva različita stila i dvije različite poetike: realizam Ivica Šituma i apstrakcija Dore Šitum. Izložbu je 29. listopada 2025. godine otvorila Petra Marković.

6. NAGRADE I PRIZNANJA

Nakon 2023. kada je Knjižnica primila dvije vrijedne nagrade, i 2024. godine kada je Knjižnica primila tri vrijedne nagrade, i u 2025. godini Knjižnica je primila tri vrijedna priznanja. Priznanje za Najbolji poster na 17. hrvatskoj konferenciji o pokretnim knjižnicama i festivalu bibliobusa koji se održao u Virovitici 5. i 6. lipnja dodijeljeno je Ani Salopek, voditeljici Bibliobusne službe Vukovarsko-srijemske županije.

Knjižnica je po treći puta dobila nagradu Grada Vinkovaca, a po drugi puta (nakon 2006.) Zlatnu plaketu *Grb Grada Vinkovaca*. Knjižnici je ovo priznanje dodijeljeno povodom 150. obljetnice postojanja. Zlatnu plaketu *Grb grada Vinkovaca* ravnateljici Knjižnice Vedrani Lugić dodijelili su gradonačelnik grada Vinkovaca dr. sc. Josip Romić i predsjednik Gradskog vijeća grada Vinkovaca Ilija Cota na Svečanoj sjednici Gradskog vijeća koja je održana 18. srpnja 2025. godine.

Počast Vukovarsko-srijemske županije dodijeljena je Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci povodom 150. obljetnice kulturnih aktivnosti i najvažnije podrške obrazovnom i znanstveno-istraživačkom radu na Svečanoj sjednici županijske skupštine 11. studenoga u Vukovaru. Ovo je druga nagrada koju je Knjižnica dobila od Vukovarsko-srijemske županije, nakon *Povelje Vukovarsko-srijemske županije* 2006. godine.

7. NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA BOŠNJACI

Od 2021. godine Narodna knjižnica i čitaonica Bošnjaci dio je sustava Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci na temelju Ugovora o obavljanju knjižnične djelatnosti za Općinu Bošnjaci u Narodnoj knjižnici i čitaonici Bošnjaci, potpisanog između Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci i Općine Bošnjaci. Održava se redovita komunikacija s Općinom u smislu izvještavanja o radu, financiranja i sl. Zbog promjene interneta u Domu kulture na čijem se katu nalazi Narodna knjižnica i čitaonica Bošnjaci, promijenjen je telefonski broj knjižnice. Vukovarsko-srijemska županija po drugi je put projektom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske svim narodnim knjižnicama osigurala VR naočale s 23 interaktivne scene iz povijesti i kulture najistočnije županije. Nabavljene su i nove didaktičke igračke za dječji kutak. Prostor knjižnice dostatno je popunjen potrebnim

namještajem, a mjesta na policama za knjige već nedostaje. Police u spremištu, u kojem se nalazi dio knjižničnoga fonda zbog manjka prostora na policama u samoj knjižnici, skoro su sasvim popunjene, a strop koji je oštećen u nepogodi 1. srpnja 2024. još nije popravljen. Prema standardu, od sveukupnoga broja stanovništva, u knjižnicu bi trebalo biti upisano 18 % stanovništva, što je u slučaju Općine Bošnjaci, prema statističkim podacima iz 2021. godine, 518 članova. Do 31. prosinca članom su postale 374 osobe (13 % od sveukupnoga broja stanovništva), od kojih je 287 aktivnih članova. Upisani članovi nisu samo iz Bošnjaka, ima ih i iz Vrbanje, Gradišta, Orašja, Šiškovaca, Nuštra, Zagreba, Murina, Vinkovaca, Obrezine, Županje, Klinča Sela i Slavonskoga Broda. Događaji u organizaciji knjižnice za djecu podrazumijevali su igraonice za uzrast od treće godine do polaska u školu (33), kreativne radionice (18), likovne radionice (2). Događaji za odrasle podrazumijevaju kreativne radionice (9), susrete čitateljskoga kluba (7), likovne radionice (2) te predstavljanja knjiga (2). Broj posjeta događanjima u knjižnici ili izvan (centar *Slavonska kuća*, pastoralni centar *Matija Pavličić*) iznosi 586, dok je broj svih ostalih posjeta 1461. Ukupan broj posuđene knjižnične građe, uz knjige korištene za rad u knjižnici, iznosi 1949. Od 929 knjiga posuđenih na dječjem odjelu, 176 knjiga su dječja stručna literatura, 646 je slikovnica i malih knjiga te 107 knjiga za djecu i omladinu, uključujući stripove. Od 826 knjiga posuđenih na odjelu za odrasle, 116 knjiga su stručne, 104 knjige pripadaju hrvatskoj književnosti, a 606 stranoj književnosti. Sveukupno je nabavljeno 708 naslova u vrijednosti od 12.576,65 € te didaktičke igračke za dječji odjel u vrijednosti od 623,83 €. Do 31. prosinca 2025. u katalog knjižnice uneseno je 5006 naslova. Facebook stranica *Narodna knjižnica i čitaonica Bošnjaci* broji 530 pratitelja (84 pratitelja više no protekle godine) te svojim objavama redovito prati sva događanja u knjižnici te pravodobno daje informacije i obavijesti. Djelatnica knjižnice 16. svibnja sudjelovala je na Skupštini Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, čija je i članica te 8. listopada na 15. savjetovanju za narodne knjižnice. Oba događaja održala su se u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci. Povodom treće godišnjice otvorenja knjižnice održano je predstavljanje zbirke pjesama *Jedan život, jedan put* koje je popratio Hrvatski radio Županja. U općinskome glasilu *Bošnjački list* o tome je izašao i članak. Djelatnica knjižnice uredila je tri knjige, od koje su dvije predstavljene u organizaciji knjižnice: *Jedan život, jedan put* autora Marija Vinkovića te *Baka Katica kreatorica* autorice Marije Gačić.

8. SURADNJA

Različitim suradnjama Knjižnica se nastoji predstaviti izvan svojih zidova, pokazati široj skupini ljudi što sve pruža te potencijalne korisnike na različite načine privući da postanu njezini aktivni članovi. U 2025. godini nastavljena je dugogodišnja suradnja sa svim gradskim, privatnim i vjerskim vrtićima na području Grada i Županije, sa školskim knjižničarima, učiteljima, nastavnicima i profesorima osnovnih i srednjih škola, s kulturnim ustanovama i udrugama u Vinkovcima, s Gradom Vinkovcima, Vukovarsko-srijemskom županijom, općinama, Ministarstvom kulture i medija Republike Hrvatske, Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Hrvatskim knjižničarskim društvom, Društvom knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu.

9. MATIČNA RAZVOJNA SLUŽBA ZA NARODNE I ŠKOLSKE KNJIŽNICE VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci ima funkciju Županijske matične narodne knjižnice koja obavlja poslove matične djelatnosti za sve narodne i školske knjižnice u Županiji te ima ustrojenu posebnu jedinicu – Matičnu razvojnu službu koja surađuje s ostalim odjelima Knjižnice i s pojedincima u Knjižnici koji su stručnjaci na određenim poslovima matične djelatnosti. Osnovni je zadatak Županijske matične razvojne službe unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području svoje nadležnosti obavljanjem različitih aktivnosti propisanim odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2019, 98/2019, 114/2022, 36/2024) i Pravilnika o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/2021). Matična razvojna služba Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci obavlja matičnu djelatnost za narodne i školske knjižnice Vukovarsko-srijemske županije temeljem Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2019, 98/2019, 114/2022, 36/2024) i Pravilnika o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u RH (NN 81/2021).

Na području Županije djeluje ukupno 11 narodnih knjižnica, od čega 9 samostalnih ustanova s ukupno 5 ogranaka i 2 ugovorene podružnice u drugim jedinicama lokalne samouprave te 69 školskih knjižnica, uz još 3 knjižnice u područnim školama. Sveukupno je riječ o 80 knjižnica na matičnom području, odnosno 88 stacionarnih prostora knjižnica te jedna pokretna knjižnica. Poslove i zadaće u okviru matične djelatnosti, prema Ugovoru s Ministarstvom kulture i medija Republike Hrvatske, obavlja jedna stručna osoba, voditeljica Županijske matične razvojne službe Iva Grković, viša knjižničarka.

10. BIBLIOBUSNA SLUŽBA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, kao središnja županijska matična knjižnica, zadužena je zajedno sa Županijom i lokalnim upravama za uspostavu knjižničnih usluga u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Slijedom toga, Bibliobus je 20. veljače 2006. godine započeo svoju misiju *Knjiga na Vašem pragu*. U Vukovarsko-srijemskoj županiji od 31 administrativne jedinice (pet gradova i 26 općina) funkcionalnu narodnu knjižnicu ima svih pet gradova i šest općina (Drenovci, Nuštar, Babina Greda, Lovas, Gunja, Bošnjaci). Bibliobus je tijekom 2025. godine obilazio područja 18 jedinica lokalne samouprave, imao je ukupno 69 stajališta, a u 15 općina predstavljao je jedini oblik knjižnične djelatnosti. U Vukovarsko-srijemskoj županiji 26 jedinica lokalne samouprave na svom području ima djelatnost narodne knjižnice ustrojenu prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. U tri općine nije postojao nikakav oblik knjižnične usluge (Gradište, Štitar, Markušica). U 2025. godini Bibliobus je posjećivao 69 stajališta u 52 naselja, 18 općina i jednom gradu. Tijekom 2025. godine uslugama Bibliobusa koristilo se 1009 djece i 228 odraslih osoba, ukupno 1237 korisnika. Bibliobus su posjetili zbog posudbe knjižnične građe 3957 puta (2457 dolazaka djece i 1500 dolazaka odraslih). Posudili su 8374 knjige. U 2025. godini u Bibliobusu je organizirano ukupno 93 događanja na kojima je sudjelovalo 1452 sudionika. Organizirano je 15 događanja za odrasle i 78 događanja za djecu. Programske aktivnosti u sklopu projekta *Kultura u pokretu* nastavile su se provoditi i u 2025. godini. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci je prijavom svog projektnog prijedloga na natječaj Europskog socijalnog fonda *Čitanjem do uključivog društva*, vrijednog ukupno 5,5 milijuna eura za dvogodišnje projekte poticanja čitanja, osigurala

bespovratna sredstva u iznosu 529.660,31 € kojima se financirala nabava i opremanje novog bibliobusa, priprema i provedba aktivnosti poticanja čitanja za pripadnike ranjivih skupina te aktivnosti podizanja javne svijesti o važnosti čitanja za osobni razvoj i društvenu integraciju. Programske aktivnosti koje su se provodile u 2025. godini u sklopu projekta *Kultura u pokretu* su: *Bebe u Bibliobusu*, *Knjižnica u gostima*, *S Bibliobusom u prvi razred*, *Lektira na drugačiji način*, *Čitateljski klub 54+*. U sklopu aktivnosti *Bebe u Bibliobusu* održano je 5 radionica u vrtićima u naseljima koja posjećuje Bibliobus, na kojima je sudjelovalo 112 djece. Isto tako, održane su i radionice s roditeljima djece jasličke dobi. Na predavanjima je sudjelovalo 70 roditelja. Radionice su se provodile u suradnji sa stručnjacima u više, međusobno komplementarnih, područja (logopedija, psihologija, defektologija). Također, u sklopu programa *Bebe u Bibliobusu* u 2025. godini, u suradnji s općinama, prigodnim paketom koji sadrži prvu slikovnicu za dijete, torbu, letak o važnosti čitanja od najranije dobi te pristupnicu za besplatno jednogodišnje članstvo, darivali smo 125 djece u ruralnim područjima udaljenih od matične knjižnice. U vrtićima su se provodile radionice u sklopu aktivnosti *Knjižnica u gostima*. Radionice su namijenjene djeci predškolske dobi, od 3 do 7 godina. Na radionicama u vrtićima, zajedničkim čitanjem odabrane slikovnice, djeca uranjaju u svijet priče, likova i mašte. Nakon čitanja slijedi kreativni dio radionice u kojem mališani crtanjem, bojanjem, izradom likova ili različitim igrama izražavaju svoje doživljaje priče. Na taj način potičemo razvoj mašte, jezičnih vještina i emocionalnog izražavanja, a knjiga postaje polazište za igru, učenje i stvaralaštvo. U ovoj aktivnosti sudjelovalo je 182 djece predškolske dobi, a održano je osam radionica. U sklopu programske aktivnosti *S Bibliobusom u prvi razred*, koja se provodi u sklopu manifestacije Mjesec hrvatske knjige, sudjelovalo je 35 škola, od toga 20 područnih i 15 matičnih. Održano je ukupno 35 radionica dok je samim programom obuhvaćeno 386 učenika. Svim je učenicima u okviru programa darovana slikovnica. Aktivnost *S Bibliobusom u prvi razred* osmišljena je kako bi se učenici prvih razreda već na početku svog školskog puta susreli s knjigama, čitanjem i knjižnicom na kotačima. Tijekom posjeta Bibliobusu učenici imaju priliku istražiti njegov unutarnji prostor, upoznati način posudbe knjiga i otkriti kako funkcionira knjižnica koja putuje od mjesta do mjesta. Kratkim čitanjem, razgovorom i zajedničkim razgledavanjem polica, učenike prvih razreda potiče se na slobodan odabir slikovnica i razvijanje pozitivnog odnosa

prema čitanju. Svaki susret ispunjen je dječjom znatiželjom, pitanjima i osmijesima, a učenici se vrlo brzo osjećaju kao pravi mali članovi bibliobusne zajednice. Ova aktivnost doprinosi stvaranju čitalačkih navika od najranije školske dobi, jača povezanost škole i knjižnice te potiče djecu da knjigu dožive kao prijatelja koji ih može pratiti kroz cijelu školsku godinu. Aktivnost *Lektira na drugačiji način* osmišljena je kako bi se učenicima približili školski lektirni naslovi na zabavniji, interaktivniji i motivirajući način. Umjesto klasičnog čitanja i preporučavanja, učenici sudjeluju u kreativnim zadacima, igrama, timskom radu i praktičnim aktivnostima kojima se razvija razumijevanje pročitano, ali i mašta, komunikacija i suradnja. Učenici tako aktivno otkrivaju poruke knjige, bolje upoznaju likove i razvijaju vještine kritičkog mišljenja. Svaka radionica prilagođena je uzrastu i interesima učenika zbog čega lektira postaje zanimljivo iskustvo, a ne samo školska obaveza. Na 12 radionica sudjelovalo je 175 učenika. U 2025. godini realizirano je sedam radionica virtualne stvarnosti. Projekt *Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu* provodi se edukativnim radionicama u suradnji knjižničara iz Bibliobusa s učiteljima razredne nastave osnovnih škola i sa školskim knjižničarima. Tijekom radionice koja traje jedan školski sat, knjižničar upoznaje djecu s tehnologijom virtualne stvarnosti i njenim prednostima u obrazovanju, uči ih snalaženju u virtualnom prostoru te ih upoznaje sa sadržajem, odnosno s predmetima i simbolima Vukovarsko-srijemske županije koje će vidjeti pomoću VR naočala, поближе objašnjavajući svaki predmet. Pri tome se provjerava i njihovo dosadašnje znanje o zavičaju. Na radionicama je sudjelovalo 167 učenika. *Čitateljski klub 54+* jedna je od aktivnosti namijenjena osobama starijim od 54 godine. U 2025. godini održano je 9 susreta na kojima je aktivno sudjelovalo 10 osoba starijih od 54 godine. U sklopu djelovanja Bibliobusne službe tijekom 2025. godine održano je ukupno 9 tematskih radionica, u kojima je sudjelovalo 129 sudionika, čime je dodatno obogaćena ponuda edukativnih i kreativnih sadržaja na stajalištima Bibliobusa. Osim tematskih radionica, Bibliobus je bio aktivno uključen i u tri javna kulturna događanja koja su zajedno okupila 182 sudionika. Ova događanja pridonijela su vidljivosti Bibliobusa u lokalnoj zajednici te dodatno potaknula interes građana za knjižnične usluge i programe. Svjesni činjenice kako su značajan dio, u ukupnoj dobnoj strukturi stanovništva Vukovarsko-srijemske županije, osobe treće životne dobi te da njihova integracija uvelike podrazumijeva uklanjanje svih administrativnih i drugih granica, Bibliobusna je služba u

2025. godini pokrenula inkluzivni program *Knjižnica u Domu*. Na stajalištima Bibliobusa ukupno je 11 domova za starije upisanih u Registar pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi. Vodeći se ciljevima Nacionalnog plana razvoja socijalnih usluga od 2021. do 2027. godine u kojemu se naglašava pružanje usluga pojedincima vezanim uz njihove specifične potrebe i okolnosti, program *Knjižnica u Domu* osigurava svim korisnicima dostupnost knjiga i knjižnične građe pod jednakim uvjetima putem besplatne kolektivne iskaznice. Tako svi zainteresirani korisnici imaju mogućnost posudbe i povrata građe na rok od 28 dana uz mogućnost produženja telefonskim putem i/ili putem elektroničke pošte. Ovim programom nastojimo potaknuti i povećati interes za čitanje i ljubav prema knjizi starijim osobama kojima je zbog otežane funkcionalne sposobnosti i narušenog zdravstvenog stanja potrebna pomoć i nadzor druge osobe. U 2025. godini u sklopu programa bila su uključena dva doma za starije i nemoćne osobe s kojima je ostvarena redovita i uspješna suradnja. Knjižničari su u dogovorenim terminima posjećivali domove te korisnicima omogućavali posudbu i povrat knjižnične građe kao i preporuke naslova prilagođene njihovim interesima i mogućnostima. Osim same posudbe, program je uključivao i razgovore o pročitanim knjigama, čime se poticala komunikacija, razmjena mišljenja i aktivno sudjelovanje korisnika. Program je naišao na vrlo pozitivan odaziv korisnika i djelatnika domova. Korisnici su izrazili zadovoljstvo dostupnošću knjižnične građe i osobnim pristupom knjižničara, dok su djelatnici domova istaknuli važnost ovakvih aktivnosti za kvalitetu svakodnevice korisnika. Provedbom programa *Knjižnica u Domu* dodatno je ojačana uloga pokretne knjižnice kao dostupne i inkluzivne kulturne ustanove koja odgovara na potrebe svih članova zajednice, osobito onih najranjivijih. Knjižnica je korisnicima omogućila pristup e-knjigama *Zaki Book* aplikacijom. *ZaKi Book* dio je integriranog knjižničkog sustava *Zaki* i omogućuje posudbu e-knjige za članove knjižnice, odnosno Bibliobusa. Isto tako, putem aplikacije *mKnjiznica* koja je namijenjena i korisnicima Bibliobusa, korisnici mogu pretražiti e-katalog Knjižnice, pregledati kalendar događanja u Knjižnici, generirati svoj korisnički broj u barkod, produžiti posudbu građe, rezervirati građu, provjeriti posjeduje li Knjižnica primjerak neke građe ili zatražiti literaturu za seminarski rad. Unutar aplikacije nalazi se i radno vrijeme knjižnice, raspored dolaska Bibliobusa na stajališta, odgovori na česta pitanja, kontakt podaci svih odjela i službi Knjižnice te poveznice na društvene mreže.

Potrebe općina za knjižničnim i informacijskim uslugama rastu, a potvrđeno je da su pokretne knjižnice najisplativiji oblik knjižnica koje svojim radom i uslugama obuhvaćaju veliki broj općina. Bibliobusna će služba, u suradnji s općinama, gradom Otokom i Vukovarsko-srijemskom županijom, nastaviti pružati svoje usluge i provoditi različite aktivnosti i u budućnosti radi poboljšanja rada i usluga namijenjenih korisnicima.

11. FINANCIRANJE

Rad Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci financiraju Grad Vinkovci, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Vukovarsko-srijemska županija i općine s kojima je potpisan Ugovor o sufinanciranju Bibliobusa. Uz to, imamo i vlastita sredstva od upisnina i zakasnina, a primamo i vrijedne donacije u knjigama. Ukupni prihodi Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci za 2025. godinu iznosili su 1.447.956,64 € što predstavlja povećanje prihoda od 17,14 % u odnosu na 2024. godinu. Knjižnicu Vinkovci najvećim dijelom financira Grad Vinkovci iznosom od 1.093.202,49 €. Tekuće pomoći iz proračuna koji im nije nadležan iznose 140.456,33 €. Prihodi kapitalne pomoći dolaze najvećim dijelom iz sredstava Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske za nabavu knjižnične građe, a zajedno s ostalim izvorima iznose 118.494,84 €. Vlastiti prihodi knjižnice u 2025. godini iznosili su 75.408,62 € što čini povećanje vlastitih prihoda za 13,15 % u odnosu na 2024. godinu. Kapitalne donacije od fizičkih osoba ostvarene su u iznosu od 20.389,13 € dok su kamate na depozite po viđenju iznosile 5,23 €.

Rashodi Knjižnice u 2025. godini iznose 1.359.008,53 € dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine 178.954,39 €, što u odnosu na 2024. godinu predstavlja povećanje rashoda od 34,04 % (ukupni rashodi 2024. godine iznosili su 1.013.885,75 €). Rashodi za zaposlene iznosili su 1.043.121,37 €, materijalni rashodi iznosili su 312.471,04 €, a financijski rashodi iznosili su 3.416,12 €. Rashodi za nematerijalnu imovinu iznosili su 43,51 €, rashodi za postrojenje i opremu iznosili su 4.192,60 €, a rashodi za nabavu knjižne i neknjižne građe iznosili su 174.718,28 €.

OSTVARENI PRIHODI PO IZVORIMA FINANCIRANJA

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA RH	

za nabavu knjižnične građe – GKVK	50.000,00
za nabavu knjižnične građe – Bibliobus	7.000,00
za nabavu knjižnične građe – otkup knjiga	38.000,00
za nabavu knjižnične građe – Ogranak Bošnjaci	4.500,00
za nabavu knjižnične građe – Ogranak Privlaka	10.000,00
za Matičnu službu VSŽ-a	39.529,65
za programe	12.000,00
UKUPNO MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA RH:	161.029,65
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
za Bibliobusnu službu	19.000,00
za nabavu knjižnične građe – GKVK	0,00
za nabavu knjižnične građe – Bibliobus	600,00
za nabavu knjižnične građe – Ogranak Bošnjaci	0,00
za nabavu knjižnične građe – Ogranak Privlaka	400,00
za programe	8.000,00
UKUPNO ŽUPANIJA VUKOVARSKO-SRIJEMSKA:	28.000,00
GRAD VINKOVCI	
za financiranje rashoda poslovanja	1.077.202,49
za nabavu nefinancijske imovine	16.000,00
UKUPNO GRAD VINKOVCI:	1.093.202,49
Općina Bošnjaci za Ogranak	26.679,02
Općina Privlaka za Ogranak	1.995,00
Općine VSŽ-a za Bibliobus	41.247,50
IZ OPĆINSKIH PRORAČUNA:	69.921,52
OSTALI PRIHODI:	
vlastiti prihodi Knjižnice Vinkovci	71.491,54

vlastiti prihodi Bibliobusa	2.716,98
vlastiti prihodi Ogranka Bošnjaci	620,10
kamate na depozite	5,23
kapitalne donacije knjiga	20.389,13
ostali prihodi	580,00
OSTALI PRIHODI UKUPNO:	95.802,98
SVEUKUPNI PRIHODI:	1.447.956,64 €

OSTVARENI RASHODI

KONTO	RASHODI ZA ZAPOSLENE	
311	Plaće za zaposlene	834.109,49
312	Ostali rashodi za zaposlene	71.383,73
313	Doprinosi na plaće	137.628,15
31	UKUPNI RASHODI ZA ZAPOSLENE	1.043.121,37
	MATERIJALNI RASHODI	
321	Naknade troškova zaposlenima	27.929,82
322	Rashodi za materijal i energiju	95.604,38
323	Rashodi za usluge	141.662,49
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	1.870,23
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	45.404,12
32	UKUPNI MATERIJALNI RASHODI:	312.471,04
342	Kamate za primljene zajmove	2.043,87
343	Ostali financijski rashodi	1.372,25
34	Financijski rashodi	3.416,12
	RASHODI POSLOVANJA:	1.359.008,53
	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	
412	Nematerijalna imovina	43,51
422	Postrojenje i oprema	4.192,60
423	Prijevozna sredstva	0,00

424	Knjige	174.718,28
	UKUPNI RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE:	178.954,39
544	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuz. financ. instit. izvan javnog sektora	5.701,41
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	5.701,41
	SVEUKUPNI RASHODI:	1.543.664,33 €

U 2025. godini Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci ostvarila je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 95.707,69 €. Budući da je iz prethodne 2024. godine prenesen višak prihoda poslovanja u iznosu od 38.693,65 € taj je iznos korišten za djelomično pokriće ostvarenog manjka pa tako dolazimo da ukupni manjak prihoda Gradske knjižnice i čitaonice na dan 31. prosinca 2025. godine iznosi -57.014,04 €. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, kao proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno važećim računovodstvenim propisima, provodila je razgraničenja rashoda budućih razdoblja. Slijedom toga, u financijskom izvještaju za 2025. godinu evidentirano je 13 plaća i materijalnih troškova. U istom razdoblju ostvareni su samo redoviti prihodi namijenjeni financiranju tih rashoda što je rezultiralo iskazivanjem manjka prihoda na kraju poslovne godine odnosno nesrazmjer između broja evidentiranih rashoda (13) i evidentiranih prihoda (12). Nastali manjak prihoda Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci evidentiran je poslovnim knjigama te će se u skladu s važećim propisima i financijskim planom pokriti u narednom razdoblju redovnim poslovanjem tijekom 2026. i 2027. godine.

Ravnateljica:
Vedrana Lugić, viša knjiž.

KLASA: 400-05/26-01/01

URBROJ:2188-1-15-1-6

Vinkovci, 3. veljače 2026. godine